

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Controversiarvm Omnivm Hvivs Ævi Lvthero-Calvinisticarvm Libri Tres

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiæ, 1627

XLVII. An homo post lapsum sit liberi arbitrij, in rebus ad salutem
pertinentibus?

urn:nbn:de:hbz:466:1-35233

VI. DE VIRIBVS LIBERI ARBITRII IN Supernaturalibus.

QVÆSTIO XLVII.

An homo post lapsum sit liberi arbitrij in rebus ad salutem pertinentibus?

LUTHERVS lib. Operationes in Psalmos. *Error est, quod liberum arbitrium habeat aliquam adiutam in bono opere, quando de interno opere loquimur. Velle enim, credere, sperare, diligere, &c. semper est passio. Quid actus? At non habet lulum, quando figurus ei formam effugit? Nonne mera passio ibi conuertitur?*

KEMN-TIVS in Exam. less. 5. Erubuit ad hanc absurditatem dicens, dandam Lutero veniam; quod initio conuersionis retineret phrasen Scholasticorum; cum nihil in te erraret illud. *Voluntatem passio ne concurreat, intelligens esse, non liberè concurrere.*

LUTHERANI omnes ab Lutheri sententia desierunt, cumque CALVINO Inst. 2. c. 2. §. 27. & cum Caluinistis duo assentunt.

1. Voluntatem nostram nil spiritualis boni efficere posse absque speciali auxilio Dei. Rectè: At falso communi Scholasticorum sententia tribuunt, quod solus Cassianus & Faustus olim opinati sunt; se. bona desideria in homine, licet debilia præcedere gratiam.

2. Voluntatem nostram in spiritualibus sic agi à Deo, ut non possit non agere; & ut actiue concurrat, tamen ceu merum instrumentum naturale; non ut causam liberam, actusque sui dominam.

Ideoque negant rectè dici, Eam cooperari Deo, adiuuari à Deo; sed solum agi, cogique.

SCHARPFIVS in cursu Theol. tit. 16. c. 4. de lib. arb. Homo ad sui regenerationem se merè passivè habet, ut Deum operantem non sequi non possit; licet non coactè, sed sponte sequatur. Homo quidem non regentis liberum arbitrium habet; si liberum pro spontaneo sumas: At si liberum sumatur pro eo, quod in utramque partem ferri possit, ad bonum, vel

malum; liberum arbitrium non habet, sed peccato seruum. Quia hæc libertas post lapsum prorsus amissa est: cum non possit non gratiam respicere, & malum tantum eligere liberè, id est, sponte: Et contra Renati.

SVADENT istis. 1. Ezech. 36. *Auferam à vobis cor lapideum, & dabo vobis cor carneum. Spiritum meum ponam in medio vestri, & Faciam, ut in Præceptis meis ambuletis.*

2. Psal. 50. *Cor mundum creavi in me Deus, & Spiritum rectum innoua. &c.*

3. Psal. 99. *Ipse fecit nos; & non ipsi nos.*

4. Ioan. 6. *Omnis, qui audiuit à Patre & didicit, venit ad me.*

5. Et 2. Cor. 3. *Non sumus sufficientes cogitare aliquid ex nobis.*

6. 1. Cor. 12. *Qui operatur omnia in omnibus.*

7. Phil. 2. *Qui operatur Velle & Perficere pro bona voluntate: hoc est simpliciter facere, non adiuuare.*

8. 1. Ioan. 3. *Qui natus est ex Deo, non potest peccare: quia semen Dei manet in eo. Calvinus: Ecce sic efficaciter gubernari diuinitus piorum corda, ut inflexibili affectu sequantur.*

9. Ioan. 5. & Eph. 2. 5. *peccatores dicuntur mortui, sepulti: quod nisi per solam Christi gratiam suscitari nequeant.*

AVTOR. Affirmatiua responsio est simpliciter deside.

I. Sic Scripturæ 1. Quæ vocant homines cooperatores: 2. Quæ præcipiunt, Suadent, &c. 3. Quæ docent homines à Deo adiuuari: 4. Vocatos à Deo venire posse, aut emanere. Vide in nostro *Antichristo* p. 4. q. 28.

II. Sic Ecclesiæ Traditio & communis S. Patrum consensus.

III. RATIO. Quia si homo non sit liberi arb. sequentur hæc absurda.

1. Non peccabunt nolentes credere, cauere peccata, agere benè.

2. Nec laude, præmiouè digni erunt volentes credere conuerti. &c.

3. Fru-

3. Frustra erunt præcepta, monita. &c.

4. Omnis diligentia erit tollenda; ac in solam fidem incumbendum: cætera cessandum esset.

Dico Ad I. Liberum arb. nec est carneum, nec lapideum; sed vis media & naturalis, quæ formam vtriusque potest induere. Ita *Aug. l. de spir. & lit. c. 33.*

Ad II. Cor mundum creari est cor mundari.

Ad III. Litera agit de prima creatione: Dein & de iustificatione capitur: Ipse enim iustificat nos.

Ad IV. *Venit* sic ut possit non venire: *Venit* autem sequens vocantem non coactè.

Ad V. Cum non sumus sufficientes, ergo aliquid possumus.

Ad VI. Operatur omnia; sed non sine nobis cooperantibus.

Ad VII. Neque excitat, nec iuuat Velle nostrum sine nobis: vnd. ait: *salutem vestram operamini.*

Ad VIII. Semen non est gratia Dei necessitas ad operandum, ut vult Caluinus; sed charitas infusa, ait *S. Hieron. l. 2. contra Iovin.*

Ad IX. Id probat, peccatorem sine gratia reuiuiscere non posse: at non probat, peccatorem non posse, præueniente gratiâ excitatum, cooperari suo resuscitatori.

QVÆSTIO XLVIII.

Qua, & qualis sit Cooperatio Gratia, & Liberi arbitrij?

Orthodoxæ hîc doctrinæ syno-

psin reddere pretium erit.

I. Processus renouationis Christi-
anæ est septigradus.

1. Homo gratiâ destitutus iacet.

2. Vocatione Dei interna excitatur.

3. Huic assentiens eligit pœnitentiam.

4. Opera facit pœnitentiæ.

5. Sic disposito gratia iustificationis infunditur.

6. Iustificatus statuit opera iustificationis exercere,

7. Exercet ipsa.

II. Homo ante omnem gratiam pollet libero arb. ad Naturalia, Moraliam, & Supernaturalia; teste *S. Aug. l. de Spir. & lit. c. 33.* Quia lib. arb. non potest Dari, Tolliue per gratiam, aut peccatum: Nam libero arb. possumus bene malèue uti; at gratiæ donis nemo malè; peccato nullus bene uti potest. *Id tolli potest;* quia gratia perficit naturam peccatum debilitat, non extinguit eam.

2. Habet igitur ante gratiam hominum *Potentiam remotam & imperfectam ad opera pietatis.* *Aug. l. de prædest. c. 1. Potest habere fidem, & caritatem naturam est hominum.*

3. Atque idcirco nihil ex se facere ad salutem potest. Ita *Aug. li. 1. Retract. c. 22. In potestate hominis est, mutare se melius voluntatem; sed ea potestas nulla est nisi detur à Deo; ut scriptum: Dedit eis potestatem filios Dei fieri.*

KEMNITIVS. Homo habet vires, Aut ab-
quas; ergo poterit aliquid sine Deo, contra
Ioan. 5. Sine me nihil potestis: Aut nullas; ergo
extinctum est lib. arb. & cooperari gratiæ ne-